

Cesta Smíření

umění budovat vztah

Uvedení

To Slovo se stalo tělem a přišlo žít mezi nás. (J 1,14)

Boží Syn, který přebývá mezi námi, se ponořil do světa různých vztahů. Nebylo to tak, že se objevil a udělal svou práci: hlásal evangelium, uzdravoval a nakonec zemřel a vstal z mrtvých. Měl přece rodinu, blízkou i vzdálenou, sousedy, přátele... Jako dítě si hrál se svými vrstevníky a jako mladý muž s nimi pravděpodobně zažil mnoho dobrodružství. Cestoval a měl nepřátele. Pracoval jako tesař - s některými spolupracoval a jiným prodával plody své práce. Nakupoval si jídlo a mnoho dalších potřebných věcí. Přátelil se a získal kolegy. Žil mezi nimi, což vlastně znamenalo vstoupit do velmi složitého systému mezilidských vztahů. Vztahy - bližší a vzdálenější. Pomoc a zrady. Lidé, kteří mu pomáhali, ale lidé, kteří ho chtěli zničit. Prožíval vše, co prožíváme my.

Dávám vám nové přikázání: Milujte jedni druhé. Milujte jedni druhé, jako jsem já miloval vás (J 13,34)

"Milovat se navzájem" neznamena nic víc a nic míň než to, že bychom měli být mistry vztahů - vzájemné interakce. Život je umění budovat vztahy. Dá se říci, že Ježíš se v tomto umění nejprve rozvíjel, dospíval, zažíval nové a nové situace. Pak učil umění navazovat vztahy. Ustanovil přikázání vzájemné lásky.

Důležité je, že Bůh je Trojice, tedy Otec, Syn a Duch. Trojice je vztah a zdroj přikázání vzájemné lásky. Jako v nebi, tak na zemi.

Většina nedorozumění a problémů vzniká právě kvůli prožívání. Někdy se také stává, že někdo něco provedl špatně. Většina vztahů se však řídí interpretacemi, emocemi a prožíváním, takže odstup od vlastních emocí pomáhá budovat vztahy. Vnitřní neklid podporuje konflikty, nedorozumění a rozdělení.

Smíření je součástí umění budovat vztahy. To je třeba se naučit. Je třeba ho praktikovat. Smíření je především pracovat na sobě a teprve na druhém místě na samotném vztahu. Poruchoví lidé mají také poruchové vztahy.

Smíření není totéž co odpuštění. Odpuštění je otázkou zranění: Odpuštění je věcí ublížení: stalo se mi něco zlého a stále mě to bolí. Ačkoli se mysl dožaduje hledání viníka bolesti, v praxi je odpuštění procesem uzdravování. Představte si, že si někdo zlomil ruku.

Nebudete přece hledat toho, kdo ho uhodil, a proč spadl, ale vychladáte lékaře, který si se zlomeninou poradí. Zranění bolí a vyžaduje léčení, a to je odpuštění. Ježíš doporučí odpustit i sedmdesát sedmkrát (Mt 18,22), to znamená co nejrychleji zahojit všechny rány.

Co je smíření? Přirozená součást vztahů. Neustále mezi námi vznikají nedorozumění, a rozdělují nás. Existují také činy, jejichž cílem je páchat zlo, ničit, ubližovat. Není možné utéct před všemi lidmi, abychom se uzavřeli do svého vlastního světa. Různorodost vztahů vyžaduje práci na nich. Nejčastěji ide o nedorozumění a přehnané reakce. I když je to všechno v hlavě, je třeba to zpracovat. Vypadá to, jako by se nic nestalo, jen si někdo něco myslel a tak si to vyložil, ale v praxi to blokuje, zraňuje a rozděluje. Existují také skutečné křivdy, které je třeba napravit. Stejně jako při zpytování svědomí:

- lítost nad svými hříchy, tj. vidění zla ve svých činech;
- Předsevzetí, že se polepšíte, nebo vytvoření plánu nápravy;
- odškodnění Boha a bližního nebo náprava toho, co bylo poškozeno.

V případě skutečného zla bychom to měli vyžadovat od sebe i od člověka, který zlo spáchal. Jinak není smíření možné. Člověk si může zachovat vnitřní laskavost vůči druhému člověku, ale musí si ji udržet v odstupu. Právě smíření, prvku umění budovat vztahy, se budeme věnovat v letošním vydání EDK. Čtrnáct zastavení křížové cesty je

příležitostí k zamyšlení nad našimi vlastními schopnostmi a porozuměním umění navazovat vztahy. Za chvíli bude Ježíšova moudrost o budování vztahů zapsána do křížové cesty. Stojí za to otevřít se neznámému. V reflexích se vracím k příběhům, které vyprávějí převážně ženy, protože ženy o tom přirozeně mluví více. Měla by existovat rovnováha, ať je to příkladem a povzbuzením pro muže. Pro všechny.

Kdokoli by si chtěl zachránit život, ztratí jej, ale kdokoli by ztratil svůj život pro mě, ten jej nalezne. (Mt 16,25)

ks. Jacek WIOSNA Stryczek i celé EDK (EKC)

I zastavení

JEŽÍŠ JE ODSOUZEN K SMRTI

“Nesudíte, abyste nebyli souzeni. 2Neboť jakým soudem soudíte, takovým budete souzeni, a jakou měrou měříte, takovou vám bude naměřeno. 3Proč tedy hledíš na třísku v oku svého bratra, ale trámu ve svém oku si nevšímáš? 4Anebo jak můžeš říkat svému bratru: "Dovol, ať vyjmu třísku z tvého oka", a hle, ve tvém oku je trám? (Mt 7, 1-4)

Ježíš byl souzen. Proč? Protože lidé... protože si dáváme právo soudit druhé, rozhodovat o jejich životě a smrti. Byl Ježíš souzen spravedlivě? Zdá se, že k jeho usvědčení stačil jediný argument. Nějaký argument, ať už je to cokoli. Ale není zde žádný odkaz na celý jeho život, žádná touha porozumět jeho slovům, jeho činům. Neexistuje žádný rozbor dobrých plodů jeho činů. Argument byl dostatečný: překročil hranice schématu, která byla v jejich hlavách. Byl jiný. Možná se kvůli tomu obvinění cítili ohroženi, mysleli si, že o něco přijdou?

Zdá se, že přiznat si právo soudit druhé je začátek. všech konfliktů. Můžu se chovat zle k druhému, protože mě nějak nevyhovuje - není takový, jaký si myslím, že by měl být. A pokud je to

tak, pak je zlý. A pokud je špatný, je třeba se ho bát, nebo ho prostě odstranit? Zbavit se ho?

V důsledků rozsudku, který jsem vydal, a uznání, že ten druhý je špatný ho můžeme souladu se svým (pokřivený) smyslem pro spravedlnost zničit .

Takto vypadal soud nad Ježíšem. Nešlo o pravdu, ale o strach. co je jiné, a proto ohrožující. Problém je v tom, že si někdo osobuje právo soudit lidi. Taková osoba v sobě nese potenciál zla. Tím naše úvahy o první zastavení končí. Nyní je vhodné podívat se na sebe na cestě. Pokud člověk slyší a vidí sám sebe v situacích, kdy soudí druhé, pokud nese. Pokud člověk slyší a vidí sám sebe v situacích, kdy soudí druhé, pokud v sobě nosí hněv namířený proti určité osobě, pokud si dává právo soudit a vykonávat spravedlnost... Stojí za to začít tuto extrémní křížovou cestu tím, že posoudíme sami sebe.

***Ježíši, chci v lidech objevovat dobro a krásu. Chci jim porozumět.
Pomoz mi, abych je neodsuzoval, ale usiloval o jejich dobro.***

II zastavení

JEŽÍŠ NA SEBE BERE TĚŽKÝ KŘÍŽ

“Hle, já vás posílám jako ovce mezi vlky; buďte tedy obezřetní jako hadi a prostí jako holubice. (Mt 10,16)

Šokující a pravdivý příběh o lidské zlobě, zkušenosti s nespravedlností, lásce k nepřátelům a nakonec o smíření. Počátek 90. let.

Anna a Krzysztof jsou takovým manželstvím na dálku. On pracuje v Německu, ona se stará o syna sama. Čekají druhé dítě. Vídají se jen zřídka, ale díky práci v Německu si mohou dovolit dům. Mezi sousedy jsou považováni za šťastlivce: mají zahradu, dům a auto. Zkraje jsou úspěšní, což vzbuzuje závist. Anna začne dostávat dopisy, výhružné dopisy, že dům postavili bez povolení, že vše bude nahlášeno. Po chvíli zjistí, že autorem dopisů je její švagr, který bydlí ve vedlejším domě. Manžel její sestry!

Setká se s ním a konfrontuje ho. Nejprve vše popírá a pak ji v záchvatu vzteku přitlačí ke zdi a škrtí. Jeho švagrová! Těhotná žena! Celá situace se podepisuje na jejím zdraví i na zdraví jejího syna. Anna má obrovské a laskavé srdce. Zastaví svého manžela, který chce po

návratu z Německa zabít svého švagra. Nakonec odpustí. Po nějaké době se přes plot znovu pozdraví a promluví si. O 25 let později Krzysztof umírá na rakovinu. Anna se stane vdovou s velkým domem a zahradou, které potřebují mužskou pomoc. Teď její násilník, švagr, seká trávu, opravuje vodovodní kohoutek, dává uhlí do sklepa.

V sousedství žijí další tři její švagři, ale žádný z nich neprojevuje takovou iniciativu a nasazení. Anna o svém švagrovi mnohokrát mluví a zdůrazňuje, jakou jí byl po smrti manžela oporou.

Závěr: Jedna babička učila svá vnoučata: "Kdo je v tobě kamenem, je v tobě chlebem". Dobrota se vyplácí, i když ne okamžitě. V životě se pravděpodobně setkáme s mnoha lidmi, kteří nám ublíží. Můžeme to považovat za kříž evangelia: snášet zlo, abychom dali druhým šanci stát se dobrými, a to nikoli bezmyšlenkovitě, ale chytře, aby se ten, kdo je dnes špatný, stal v budoucnu dobrým.

Ježíši, dej mi odvahu kříže. Ved' mě, abych mohl pomáhat špatným lidem stát se dobrými. Pomoz mi stát se dobrým člověkem.

III zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POPRVÉ POD KŘÍŽEM

Vydá na smrt bratr bratra a otec dítě, povstanou děti proti rodičům a usmrtí je. A všichni vás budou nenávidět pro mé jméno. Kdo však vytrvá do konce, bude zachráněn. (Mt 10, 21-22)

Útok nejbližší rodiny? Od lidí, které známe, kterých si vážíme a které máme dokonce rádi. Tohle Ježíš oznámil a skutečně se to děje. Zde je příklad:

"Když jsem se vdávala, neměli jsme vlastní byt a moje kmotra přišla s nabídkou, abychom bydleli u ní. Je svobodná, má dům se samostatným bytem v patře a žije ve velkém městě. Je to tedy příležitost pro mladé lidi, kteří se začínají osamostatňovat. Odolal jsem tomu návrhu. Věděla jsem, že teta má složitou povahu a především, že často lže. Naléhala, slibovala "ráj na zemi" a my jsme se podvolili. Ukázalo se, že naše obavy nebyly neopodstatněné. Potřebovala nás, abychom uskutečnili její plány na rekonstrukci bytu, na kterou už sama neměla sílu. Včas a podle plánu se starat o rozvoj dvora. Každý den nám organizovala život. Zkontrolovala, jak se nám daří - v naší nepřítomnosti prohledala náš byt (zanechala nějaké stopy).

Zpočátku jsme se tvářili, že to není tak zlé, ale postupem času jsme to už nemohli vydržet. Zasahovala nám do života na každém kroku a my neměli sílu s ní otevřeně mluvit. Tři roky jsme se řídili plánem, který nebyl náš, a nakonec jsme se rozhodli vzít si půjčku a koupit byt v jiném městě, abychom ji nemuseli vídat. Když jsem jí řekla o našich záměrech, rozzlobila

se. Zavolala rodině a stěžovala si, že ji okrádáme. Vyměnila zámky na dveřích a zamkla bránu. V důsledku toho jsme se pod policejním doprovodem vystěhovali ven. Přerušili jsme s ní veškerý kontakt. Měla jsem z toho strašné trauma. Bála jsem se jí. Bála jsem se, že ji potkám a že něco udělá mým dětem. Vyhýbala jsem se jí například na svátek Všech svatých. Myslela jsem, že je po všem, ale nemohla jsem se přes to přenést. Modlila jsem se, abych jí mohla odpustit. Odpustila jsem jí, ale nemám sílu ani odvahu se s ní setkat jako první a oslovit ji. Nemám odvahu ani chuť jí zavolat, omluvit se, protože se cítím ublížená, to ona by se nám měla omluvit.

Jsme šťastná rodina, ale stále se ptám sama sebe: jak to mám ukončit? Pořád čekám, kdy mi zavolá: "Pojď, promluvíme si"...

Nedokončený příběh. Jak byste postupovali? Zákeřný mechanismus, jak se stát špatným člověkem, může postihnout každého, kdo nepracuje na sobě a svých emocích. Emoce, včetně těch špatných, vedou člověka k tomu, že se nastartuje. V důsledku toho se mohou člověka zmocnit a změnit jeho povahu. Proto se lidé, které známe léta, mohou tak rychle změnit, protože se nechali ovládnout špatnými emocemi.

Závěr: Manželství v této situaci odvedlo skvělou práci. Nejdříve odstoup, pak přepracování špatných emocí a přechod zpět k laskavému postoji. A sraz? Je to možné, ale není to nutné. V takových situacích je obvykle lepší udělat méně než více.

Ježíši, dej mi moudrost při budování vztahů s mými nejbližšími, zejména v rodině - moudrost pro dobré i zlé chvíle.

IV zastavení

JEŽÍŠ SE SETKÁVÁ SE SVOU MATKOU

Když ho rodiče spatřili, zhrozili se a jeho matka mu řekla: “Synu, co jsi nám to udělal? Hle, tvůj otec a já jsme tě s úzkostí hledali.” A on jim řekl: “Jak to, že jste mne hledali? Nevěděli jste, že musím být ve věcech svého Otce? (Lk 2,48-49)

Marie má vůči Ježíši přinejmenším mírnou zlost. Udělal Ježíš něco špatného? Dvanáctiletý chlapec je ještě dítě, ale z kulturního hlediska je to už dospělý muž. Před návštěvou chrámu pravděpodobně prošel obřadem vstupu do dospělosti. Ježíš má právo cítit, že už je mužem. Proto v chrámu diskutuje s dospělými jako rovný s rovným.

Maria a Josef vstupují do chrámu. Vstupuje také Ježíš. Vstoupí společně, ale mají v sobě dva různé světy. Maria a Josef si pamatují celých dvanáct let Ježíšova života, počínaje jeho dětstvím. Mají před očima bezesné noci, radost z Ježíšových prvních krůčků i strach z jeho nemocí. Pamatují vzrušení z toho, že Ježíš chodil do školy, že se učil číst a dokonce mluvit na veřejnosti. Mají v sobě úzkost a hrdost. Pečlivě sledují, kdo jsou jeho kamarády, s kým se přátelí. Jinými slovy: jejich hlavy jsou plné Jeho dětství.

Ježíš naopak vstupuje do chrámu s přesvědčením, že právě začal svůj dospělý život. Pro něho už neexistuje žádná minulost. Nyní existuje pouze budoucnost. Jako dospělý člověk má právo se rozhodnout sám. Vstoupí a ponoří se do svého povolání, o němž v tichu svého srdce tolik přemýšlel. Vstoupil do chrámu a stal se jiným člověkem! Tak se zrodil střet dvou světů. Kdo měl pravdu? Všichni. Jedná se o klasický případ nedorozumění. Každá strana chápala situaci jinak. Marie a Josef chtěli, aby vše bylo jako dřív, ale Ježíš už začal nový život.

Nedorozumění jsou nejčastější příčinou konfliktů, protože každý chápe situaci jinak a proto je třeba řešit rychle a s láskou. Stačí položit otázku: "Jak tomu rozumíte?" "Aha! A já ano." Existence dvou různých pohledů na stejnou věc by měla být něčím běžným a přijetí tohoto stavu by mělo být přirozené. Nejhorší je, když si lidé pevně stojí za svým přesvědčením, nebo si navzájem ubližují svým nepochopením. Pravidlo je jednoduché: nenechte se vést emocemi a nedorozuměními. Je to špatné pro váš život i pro vaše blízké. Marie a Josef mysleli svoje, Ježíš také svoje. Ne Nemají žádná zranění, vyřešili si své životy. Takže můžete...

Ježíši, žádám tě, abych od sebe a od své vize odstupoval. Chci pochopit druhého, než se s ním hádat. Prosím o dar porozumění.

V zastavení

ŠIMON KYRÉNSKÝ POMÁHÁ JEŽÍŠOVI NÉST KŘÍŽ

Bratři, kdyby byl někdo i přistižen v nějakém přestoupení, vy, kdo jste duchovní, napravujte takového člověka v duchu mírnosti a dávej si každý pozor sám na sebe, abys i ty neupadl do pokušení. Neste břemena jedni druhých, a tak naplňte zákon Kristův. (Ga 6,1-2)

Šimon Cyrenejský pomohl. Ale co když někdo nepomůže? Někdo, kdo by měl... Před námi je tragický příběh...

"Co si pamatuji, byl klid a mír v mé rodině sváteční stav, očekávaný a vzácný. Žila jsem s rodiči a prarodiči 18 let a nikdy jsem neslyšela, že by otec mluvil s dědou. Míjeli se na chodbě. U večere seděli u jednoho stolu, ale nepromluvili spolu ani slovo. Jediný kontakt, který spolu měli, byl během hádky. Tehdy si vybijí celou zásobu vzteku a agrese. Při tom všem jsme byli mezi kladivem a kovadlinou: Já, můj bratr, máma a babička. Postupem času jsem se naučila být ostražitá, rozpoznávat potenciální konfliktní situace a řešit je. Když byla bouřka, byla jsem připravena udělat hodně pro záchranu, opravu a zabránění konfliktu. Myslela jsem si, že jsem tvrdá a dokážu zastavit zlo, ale nedokázal jsem to. Příběh vztahu táty a dědy neměl dobrý konec. Po mnoha letech se otec z domu odstěhoval a už se nikdy nesetkali. Nyní se dívám na události a vidím, jak moc tento nedostatek smíření zničil a

výrazně ovlivnil život naší rodiny. Ozvěny života ve mně stále rezonují, ale dnes se na svého otce a dědečka dívám jinak - jako na tragické postavy, kterým chyběla láska. Odpouštím a osvobozuji se."

Tragédie. Dva lidé, kteří se nedokázali smířit, pravděpodobně zranění a ublížení, a proto tak uzavření. Uzavření při hledání řešení. Jsou v pasti svých zkušeností. Dvě tragické postavy. Jaká je bolest otce a jeho syna, že ztratili citlivost a ublížili ostatním členům domácnosti? Stát se necitlivým není tak snadné. Koneckonců, každý den musíte nevidět a neslyšet. Musíte předstírat sami před sebou. Za tímto příběhem se skrývá mnoho podobných příběhů. V některých rodinách chybělo přijetí emocí, citlivosti a slabosti v každodenním životě. Záleželo jen na tvrdém boji o přežití, na předávání z generace na generaci. Mělo někdy méně lidí psychické problémy? Ne, v minulosti jsme o tom nemluvili. Slabost se nepřipouštěla. I když tomu tak dříve bylo, nyní by tomu tak být nemělo. Jak se z této tragické situace dostat? Musíte prostě vstoupit do změny, začít na sobě pracovat, dát se do pořádku. Musíte přestat předstírat, že nic necítíte. Pocity se dají zvládnout - nestačí je potlačit. Šimon z Kyrény musel pracovat sám na sobě. pracoval sám na sobě. Místo toho, abyste se báli, prostě pomáhali.

Ježíši, jsem připravený na změnu. Nyní začnu plánovat své nové já, lepší já...

VI zastavení

VERONIKA PODÁVÁ JEŽÍŠOVI ROUŠKU

Tak tedy dokud máme čas, čiňme dobro všem, zvláště však těm, kteří patří do rodiny víry. (Ga 6,10)

Veronika vztáhla ruce k Ježíši. Pomohla mu. Byla blízko.

Blízkost však není tak jednoduchá. Každý z nás je jiný a navíc se na své cestě mění. Proto je důležitá zásada: s někým můžeme, ale nemusíme být ve vztahu. Nic, co by bylo nutné vynucovat. Nestačí, že jedna strana chce. Nestačí ani to, že to kdysi bylo dobré. Vyplatí se řídit své vztahy. Udržujte ty, které přinášejí dobré ovoce a v nichž panuje vzájemná oddanost. A je lepší utéct od těch, které se stávají destruktivními, zničujícími a jednostrannými. Nic násilím.

Zde je skutečný příběh o umění odloučení.

"Chodil jsem na střední školu, kde jsem nikoho neznal. Hned jsem se spřátelil s jednou dívkou. První rok jsme seděli ve stejné lavici a stali se z nás velmi dobří přátelé. Po škole jsme spolu trávili hodně času. Po roce známosti jsem si začal všimnout, že něco není v pořádku. Zdánlivě pozitivní člověk, ale když jsem byl s ním, měl jsem méně energie. Měl jsem pocit, že mi závidí každou lepší známku nebo každý úspěch. Myslím, že byla energetický upír, který mě manipuloval, abych

na ni soustředil veškerou svou pozornost. Neměl jsem sílu na své vlastní záležitosti. Až do konce školy jsme měli být ve stejné třídě, takže jsem se rozhodl, že se s ní nechci rozloučit špatně. Nevěděl jsem však, jak s ní upřímně mluvit, a tak jsem začal častěji oslovovat ostatní spolužáky nebo si k nim sedat do lavice a vysvětloval jí, že chci sedět trochu dál od tabule. Celkově jsem se z její strany neseťkal s žádnými negativními emocemi. Po škole jsem s ní trávil čím dál méně času, až se vztah přirozeně vytratil. Nemluvili jsme spolu - zdálo se, že to nepotřebuje, a já už to také nepotřeboval. Jednoduše jsem se rozhodl ukončit toxický vztah. Dodnes, když se někde potkáme, jsme k sobě srdeční a nevracíme se k těm časům.

Hrdina tohoto příběhu uplatnil důležitou zásadu: nejsme odsouzeni k těm, které známe. Stojí za to poznat nové lidi a otevřít se jim. Víme, koho známe, ale nevíme, koho dalšího potkáme. Otevřenost dává ve vztazích větší svobodu. Svoboda ve vztazích. Svoboda, citlivost a oddanost jsou tři klíčové hodnoty při budování vztahů.

Teď, během cesty, se vyplatí přemýšlet o svých vztazích. Roztřídte je a určete, které jsou dobré a které toxické. Nebo jsme se snad už změnili a měli bychom se poohlédnout po něčem jiném? Člověk může být ve vztahu, ale ne násilím.

Ježíši, chci milovat a být milován. Hlásím se do tvoji školy vzájemné lásky.

VII zastavení

JEŽÍŠ PADÁ PODRUHÉ POD KŘÍŽEM

Každý ať zkoumá své jednání, a pak se bude moci chlubit pouze s ohledem na sebe, a ne na druhého. Neboť každý ponese svůj vlastní náklad (Ga 6,4-5)

Někteří mají štěstí, protože vyrůstali v přátelském a láskyplném prostředí. Ostatní mají méně štěstí. Oba se však musí vypořádat se svou minulostí, aby mohli vybudovat úspěšnou budoucnost. Špatné kódy z minulosti mohou z člověka udělat monstrum, nebo z něj přinejmenším mohou udělat konfliktní, nevrlou osobu, která má destruktivní vliv na ostatní, i když o to sám nestojí. Zde je další skutečný příběh.

"Jsem pevní, vynalézaví a tvrdí člověk. Tyto dovednosti jsem se musela naučit už v dětství, abych přežila v rodině, kde byl problém s alkoholem. Život mě naučil abych byla tvrdá a svým způsobem citově nedostupná. V mém domě nebyl čas přemýšlet o svých emocích nebo pocitech. Musela jsem si vyvinout obranné mechanismy, abych nějak přežila. Vyšla jsem do světa emocionálně zraněná. Nevěděla jsem, co to znamená být v kontaktu sám se sebou. Nikdy jsem nepřemýšlela o tom, co znamená sebeláska. Udělala jsem spoustu chyb, protože jsem se učila o světě hlavně na vlastních chybách. Vážné životní chyby mě

přivedly k terapii. Byly to roky tvrdé práce a učení se kontaktu se sebou samým. Dnes vím, že na sobě nesmíme přestat pracovat, na což jsem časem zapomněla. Začala jsem ve svém životě opakovat staré vzorce a chodit v kruhu. Stejných chyb jsem se dopouštěla i ve vztazích s lidmi, a to hlavně s muži. V určitém okamžiku, když se rozpadl další vztah, jsem si začala myslet, že to musí mít hlubší důvod... Uvědomila jsem si, že nemohu skutečně milovat, protože nemám ráda sama sebe. Chtěla jsem zachránit celý svět, opakovaně jsem se zaplétala do nejrůznějších vztahů, abych přehlušila kontakt sama se sebou, abych zaplnila prázdnotu, kterou jsem nosila v srdci. Časem jsem se přestala dívat na to, co mám v srdci. Nebyla jsem v kontaktu s emocemi, pocity - nevyjadřovala jsem je navenek, ale pečlivě je skrývala. Nasadila jsem si všechny masky, které jsem mohla, a nikoho jsem nepustila do svého srdce. Bylo pro mě smutné zjistit pravdu, že se nemám ráda, že nepřijímám svou minulost, svou přítomnost a že někde na dně mého srdce je jen strach a velmi nízké sebevědomí. Bylo pro mě velmi těžké objevit pravdu, že abych mohla milovat druhé, musím milovat sama sebe, protože jsem nevěděla, jak to udělat, ale zároveň jsem po tom velmi toužila. Chci milovat a být milována, a tak se snažím naučit milovat sama sebe tím, že se smírím sama se sebou, odpustím si chyby a selhání, dívám se na sebe s pochopením a trpělivostí. Víím, že jedině smíření se sebou samým a cesta do sebe samého učiní člověku šťastným, bez ohledu na realitu kolem. Učím se mít vztah sama k sobě."

V tomto příběhu se fráze často opakují: " mít vztah sám k sobě ", "mít se rád"... Jde o to, že buď se na své emoce dokážeme dívat přímo a zvládat je, nebo - zatlačeny pod slupku necitlivosti, skryté v podvědomí - nás budou ovládat. To, zda máme emoce pohřbené hluboko v sobě, neviditelné a nepochopitelné pro nás samotné, lze poznat, když děláme hlouposti, které nechceme. Diagnostika je tedy snadná. Stojí za to se na cestě na chvíli zamyslet, přiblížit se pravdě o sobě samém. Bez práce na sobě, na svých emocích, nemůžeme skutečně milovat. Břemeno této práce je na nás.

Ježíši, chci se změnit. Buď se mnou!

VIII zastavení

JEŽÍŠ POTKÁVÁ PLAČÍCÍ ŽENY

A kdo jde za mnou a nebere svůj kříž, není mne hoden. 39Kdo nalezne svou duši, ztratí ji; a kdo ztratí svou duši kvůli mně, nalezne ji.” (Mt 10,38-39)

Plačící ženy. Naše vztahy obvykle obsahují spoustu emocí. S druhým člověkem se nejednou setkáváme a také ho prožíváme. Často ani neslyšíme, co nám říkají. Raději se spoléháme na svou intuici a vlastní emoce. Proto se stává, že se jeden stará o druhého, ale bez vzájemnosti. Když nám na někom záleží nedokážeme si představit, že ten druhý smýšlí jinak. Kolik nešťastných "lásek" kvůli tomu vzniká! Kolik zranění! Vztah je vždy oboustranná touha po setkání, proto se nevyplácí vstupovat do vztahu jednostranně, představovat si ho, rozvíjet očekávání, plánovat. Takový postoj druhého člověka, který o tom obvykle takto neuvažuje, ohromí. Ve většině případů vede tento tlak k ochlazení vztahu.

Před několika lety jsem měla vztah. Přítel chtěl, aby z toho vznikl vztah, ale já na to nebyla připravená nebo jsem takový vztah s ním nechtěla. Pro mě to byl jen dobrý přítel. Když to z jeho strany začalo být stále vážnější, řekla jsem mu, že chci vztah ukončit. Cítila jsem, že bych se nedokázala angažovat. Nedokázal se s tím smířit. Dlouho se mě

snažil ovlivnit, abych změnila názor. Spíš mě to ublížilo, než přesvědčilo. Trvala jsem na svém rozhodnutí. Byla jsem hrdá, že jsem dokázala být tak důsledná. Trochu mi chyběla rozhovor s ním, ale věděla jsem, že bych se cítila hůř. Uplynulo několik let. Nebyli jsme spolu v kontaktu. Jednoho dne jsem od něho dostala zprávu, ve které se mi omlouval, že kdysi nedokázal pochopit mé rozhodnutí. Navíc mi tehdy poděkoval, že jsem to udělala. Sešli jsme se, abychom si promluvili. Během rozhovoru jsem pocítila obrovskou úlevu. Spadl mi kámen ze srdce. Věřila jsem, že stojí za to být věrný svým hodnotám.

Několik týdnů po tomto rozhovoru jsem potkala svého přítele. Jsem s ním ve vztahu, který jsme oba chtěli. Myslím, že toto "smíření" otevřelo mé srdce novému." Jak vidíte, nic není vynucené. Často stojí za to zjistit, zda o to stojí obě strany. V tomto příběhu se objevuje velmi pozitivní téma vzdálenosti. Nasetkala se s ním, i když to trochu potřebovala. Pravděpodobně ji to zachránilo před zvráceným vztahem. Egoismus může velmi zkomplikovat život. Vztah však tvoří dva lidé, kteří v něm chtějí být.

Ježíši, hledám lásku, přátelství. Ustoupit od sobectví. Dej mi citlivost a otevřenost vůči odlišnostem druhého člověka.

IX zastavení

JEŽÍŠ PADÁ POTŘETÍ POD KŘÍŽEM

Tehdy přistoupil Petr a řekl mu: "Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když proti mně zhřeší? Až sedmkrát?" 22 Ježíš mu řekl: "Pravím ti, ne sedmkrát, ale až sedmdesátkrát sedmkrát. (Mt 18,21-22)"

Překonat rány a rozhořčení vyžaduje odhodlání! Nestačí to udělat jednou nebo dvakrát. A kolik trpělivosti musíte mít s vlastní hloupostí, nezralostí a opakovanými chybami? Život je neustálá příležitost napravovat to, co jsme pokazili. Někdy sám, někdy společně s ostatními. Zde je příběh.

Během šestiměsíčního vztahu se objevuje nový život. Mladí a nezralí rodiče se rozhodnou pro civilní svatbu. Když je dítěti jeden rok, přichází krize - konflikt mezi nimi narůstá a oni nemohou problém vyřešit. Všeho se vzdávají. Dříve si mezi sebou nevytvořili pořádné pouto, ale pouze se snažili převzít odpovědnost. Jejich cesty se rozcházejí a oni si chtějí dokázat, že to každý z nich zvládne. Otec zcela přerušil kontakt s dítětem a jediný kontakt s matkou probíhá v soudní síni. Soud zbaví otce rodičovských práv z důvodu jeho zanedbání péče (jeho nedbalosti). Uplyne několik let. V životě rodičů dochází ke změně. Každý z nich dozrává a znovu se rodí ve víře. Otec chce splatit dluh, který měl vůči dítěti, a začít nový život. Matka se obává o zdraví své

dcery a chce se dozvědět více o nemocech, které se vyskytovaly v mužově rodině. Cítí, že by měla odpustit a otevřít dceři dveře ke vztahu s otcem. Napíše si na papír, co dobrého se díky němu stalo, a postupně se připravuje na setkání. Po roce rozhovorů dochází k prvnímu setkání otce a dcery (po 14 letech!). Příběh končí odpuštěním a smířením. Ačkoli kontakty jsou sporadické, v jejich životech panuje klid.

Tento příběh je dokonalým příkladem cesty smíření. Vždy je třeba začít s odpuštěním. Pak je čas pracovat na sobě - abyste spolu opět vycházeli, musíte se změnit k lepšímu. Poté můžete udělat první krok, samozřejmě s tím, že druhé osobě ponecháte volnost. Tohle by měl být příběh typu "kopíruj a vlož". Včetně pravidla, že musíte napravit své chyby.

Bože, jak bych si přál být k ostatním milejší a lepší. Jak moc bych se chtěl stát krásným člověkem...

X zastavení

JEŽÍŠ JE ZBAVEN ŠATŮ

Tedy si ho jeho pán zavolal a řekl mu: "Otroku zlý, celý ten dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě poprosil. Neměl ses také ty smilovat nad svým spolu otrokem, jako jsem se i já smiloval nad tebou?" 34A jeho pán se rozhněval a předal ho mučitelům, dokud [mu] nezaplatí celý dluh. (Mt 18,32-33)

Citlivost. Během konfliktu s ní nastane problém. Konflikt vyvolává mnoho emocí, především pocit křivdy. Pocit nespravedlnosti nás uzavírá před druhými. Dokonce člověk člověka ignoruje, a klíčem k řešení konfliktu je vcítit se do druhé osoby, pokusit se vidět věci z jeho perspektivy. Proto stojí za to zeptat se druhé strany, co je pro ni důležité, místo toho, abyste se starali jen o sebe a litovali svého těžkého osudu.

Zde je několik Tomášových úvah o formování osobnosti::

"Myslím, že nejtěžší část usmíření je přiznat si, že se něco stalo. Když se cítíme ukřivděni, nebo když jsme někomu ublížili. Často je však jednodušší ze vztahu zmizet, pod nějakou záminkou ho ukončit nebo předstírat, že se nic nestalo. Nosit ji s sebou nebo o ní mluvit. Aby si mohl přiznat, že jsi byl zraněn, musíš se smířit s vlastní citlivostí, přiznat

si své slabosti, které by někdo mohl chtít znovu zasáhnout. Vědomí vlastních slabostí může vyvolat strach a vést k útěku od lidí. Může tě to přimět ke stavbě zdí.

Je těžké přiznat si vlastní slabosti, a pravděpodobně ještě těžší je přiznat si vlastní chyby a prohřešky. Myslím, že každý chce být ve svých očích dobrým člověkem. Je pro nás těžké přijmout, že jsme schopni působit bolest a utrpení. Je pro nás snazší vypěstovat si o sobě dobrý obraz. Klíčový je okamžik, kdy odhodíme masku, kdy se na sebe podíváme pravdivě. Dává také šanci na skutečné setkání, dokonce i na smíření. Odstup od sebe samého paradoxně přibližuje člověka k druhému, zvyšuje šanci na lásku nebo přátelství. Poznáte pravdu a pravda vás osvobodí (J 8,32), je to pravda o tobě samém, o druhých a o tom, proč se tento příběh odehrál tak, a ne jinak."

Tomek odvedl dobrou práci. Promyslel mnoho věcí. Nyní je čas na tebe.

Ježíši, chci vědět víc, pochopit. Chci porozumět sobě a ostatním. Pomoz mi hledat moudrost.

XI zastavení

JEŽÍŠ JE PŘIBIT NA KŘÍŽ

Když přišli na místo, které se nazývá Lebka, ukřižovali jej i ty zločince, jednoho po jeho pravici a druhého po levici. Ježíš řekl: „Otče, odpusť jim, vždyť nevědí, co činí.“ O jeho šaty se rozdělili losem. (Lk 23,33-34)

Odpusťte jim, neboť nevědí, co činí. Kolik je v životě mnoha lidí pošetilosti, takzvaného špatného úsudku, chyb v myšlení, zvrácených rozhodnutí. Lidé jsou často otroky svých vlastních vzorců, nezralosti. Každopádně, pro ilustraci uvádím další příběh.

"Několik let jsem byla v (nesakramentálním) vztahu. Mezi přáteli jsme byli považováni za pár, který spolu bude žít celý život. Také jsem od něho slyšela taková prohlášení. Zdálo se, že všechno jde dobře, cestovali jsme, bavili se, bylo nám fajn. Takový vztah mezi dvěma hédonisty. Ale po třech letech se to mezi námi začalo kazit. vzdalovali jsme se od sebe rychlostí světla, dokud jsem se od kamarádky nedozvěděla, že mě pravidelně podvádí se ženou, kterou jsem dobře znala. Pohádala jsem se s ním, ale hned jsem se neodstěhovala. Vzpomínám si, že těch několik měsíců bylo asi nejhorším obdobím mého života - strach se mísil s nadějí, pocit beznaděje, prázdnoty, nedůvěra v kohokoli. Zkrátka jsem nechtěla žít. Totální emocionální

houpačka, ale hlavně plazení se v bahně. Nakonec jsem se odvážila odstěhovat. Bohužel jsem s ním byla stále v kontaktu. Nemohla jsem ten vztah nadobro ukončit. Koneckonců, on to udělal. Mezitím jsem se postavila na nohy, ale nemohla jsem na něj přestat myslet. Fyzicky nebyl přítomen, ale byl v mé hlavě a nedovolil mi pohnout se kupředu. Nemohla jsem si to odpustit. Začala jsem se za to modlit. Prosila jsem o odstup od celé situace, abych se oprostila od sebe, od něj, od ní. Zdá se, že mě Bůh vyslyšel. Znovu jsem získala sama sebe a pocit, že nejsem sama, že Ježíš mi pomůže a vždy mi pomáhal nést kříž. Vlastně je mi teď mého bývalého přítele líto. Právě mu píšu dopis, protože vím, jak je zotročen svým egem. Přeji mu všechno nejlepší, ale vím, že s člověkem s takovými povahovými rysy bych už nechtěla být. S odstupem času vidím, že jsem toto odloučení potřebovala, abych se osvobodila z osidel zla. Chtěla bych podotknout, že donedávna jsem tvrdila, že jsem ateista, zatímco Bůh mě k sobě přivedl dlouhou a klikatou cestou. Odpuštění je ten nejlepší dárek, který můžete dát druhému člověku a především sobě samému."

Pohnutý příběh. Nevědí, co dělají, ale pokud se chtějí dostat na správnou cestu, dejte jim ještě jednu šanci. Ježíš se modlil za takovou šanci pro lotry na kříži.

Ježíši, dej mi další šanci. Prosím...

XII zastavení

JEŽÍŠ UMÍRÁ NA KŘÍŽI

Když se dověděl, že podléhá Herodově pravomoci, poslal ho k němu, protože Herodes byl právě v těch dnech také v Jeruzalémě. Když Herodes Ježíše spatřil, velmi se zaradoval; už dávno si ho totiž přál vidět, poněvadž o něm mnoho slyšel, a doufal, že uvidí, jak dělá nějaký zázrak. Kladl mu mnoho otázek, ale on mu na nic neodpovídal. Byli přítomni i velekněží a zákoníci a neústupně na něj žalovali. Tu se od něho Herodes se svými vojáky pohrdavě odvrátil, vysmál se mu, dal ho obléci ve slavnostní šat a poslal ho zase k Pilátovi. (Lk 23,7-11)

Proč Ježíš nechtěl mluvit s Herodem? Možná by pro něho tento rozhovor byl příležitostí, jak se vyhnout utrpení, jak zmírnit konflikt. Šance, jak vše napravit. Nepochybně se jedná o jednu z velmi expresivních situací v Ježíšově životě. Učí lásce, ale v tomto případě se rozhodl nezačít vztah. Neinteraguje. Můžeme tedy milovat, ale nejsme povinni budovat vztah s každým? Jak vidíte, ano.

Proč? Protože to často nedává smysl. Pokud je někdo zlý, pokud je fixovaný na svůj vlastní názor a jde mu jen o vlastní prospěch - což je případ Herodes - nestojí to za to. Existuje jednoduché pravidlo: měli byste si dobře vybírat přátele. Dokonce i s milými, dobrými a otevřenými lidmi jsou problémy, nemluvte o šílených sobcích!

Je dobré vytvořit si seznam důležitých a klíčových věcí a klíčové vztahy. Pak je seskupte. Stojí to za to. Co se vyplatí, to se vyplatí. Samozřejmě, že mezi přáteli existují různé případy. V Ježíšově životě byl Jidáš. Ale pokud můžete vyhnout se toxickým vztahům, stojí to za to. Tak to udělal Ježíš na své cestě ke kříži.

Ježíši, nauč mě umění budovat vztahy. Pomoz mi, abych byl k druhým dobrý jako Samaritán...

XIII zastavení

JEŽÍŠ JE SŇAT Z KŘÍŽEI

Řekl také: „Jeden člověk měl dva syny. Ten mladší řekl otci: ‚Otče, dej mi díl majetku, který na mne připadá.‘ On jim rozdělil své jmění. Po nemnoha dnech mladší syn všechno zpeněžil, odešel do daleké země a tam rozmařilým životem svůj majetek rozházel. A když už všechno utratil, nastal v té zemi veliký hlad a on začal mít nouzi. Šel a uchýtil se u jednoho občana té země; ten ho poslal na pole pást vepře. A byl by si chtěl naplnit žaludek slupkami, které žrali vepři, ale ani ty nedostával. Tu šel do sebe a řekl: ‚Jak mnoho nádeníků u mého otce má chleba nazbyt, a já tu hynu hladem! Vstanu, půjdu k svému otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem; přijmi mne jako jednoho ze svých nádeníků.‘ I vstal a šel k svému otci. Když ještě byl daleko, otec ho spatřil a hnut lítostí běžel k němu, objal ho a políbil. Syn mu řekl: ‚Otče, zhřešil jsem proti nebi i vůči tobě. Nejsem už hoden nazývat se tvým synem.‘ Ale otec rozkázal svým služebníkům: ‚Přineste ihned nejlepší oděv a oblečte ho; dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy. Přiveďte vykrmené tele, zabijte je, hodujme a budme veselí, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.‘ A začali se veselit. Starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to má znamenat. On mu odpověděl: ‚Vrátil se tvůj bratr, a

tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že ho zase má doma živého a zdravého.' I rozhněval se a nechtěl jít dovnitř. Otec vyšel a domlouval mu. Ale on mu odpověděl: ‚Tolik let už ti sloužím a nikdy jsem neporušil žádný tvůj příkaz; a mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Ale když přišel tenhle tvůj syn, který s děvkami prohýřil tvé jmění, dal jsi pro něho zabít vykrmené tele.' On mu řekl: ‚Synu, ty jsi stále se mnou a všechno, co mám, je tvé. Ale máme proč se veselit a radovat, poněvadž tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, ztratil se, a je nalezen.'“ (Lk 15,11-32)

Jeden otec, dva synové. V tomto podobenství znamenají dva synové dva velké problémy. Význam tohoto podobenství dodává skutečnost, že Ježíš jasně ukazuje, kdo je jeho Otec, kdo je Bůh.

Je to tedy Bůh, kdo trpí takovými výchovnými neúspěchy? Jeden syn zhřeší, ale naštěstí se kaje, a druhý, ačkoli je věrný, nemůže otci odpustit, že se s marnotratným synem smířil. Co si o tom myslet?

Ano, je to příběh o Bohu, našem Otci, ale je to také podobenství o svobodě. Nemůžete žít za někoho, nemůžete za někoho rozhodovat. Nemůžete plánovat někčí život. To nedělá a nemůže dělat ani Bůh. Ve jménu lásky, ve jménu vztahu a vzájemné otevřenosti.

Pokud je to pravda o Bohu, pak bychom měli o to více respektovat svobodu druhého člověka. Nikdo ve vztahu nemusí být. Nemůžete a neměli byste se vnucovat ostatním.

Hrob se v tomto okamžiku stává symbolem bezmoci - už se nedá nic dělat. Můžete dát svobodu druhému. Dodržováním této zásady, ustupováním a dáváním prostoru vytváříme příležitost k vytvoření dobrých, krásných a zdravých vztahů.

Tato bezmoc je také pravdou o tom, že někdy sledujeme, jak někdo ničí svůj život a životy druhých, a my s tím nemůžeme nic dělat. Co můžeme dělat? Můžeme jen pracovat na tom, abychom se stali krásnými lidmi. Nebudeme měnit ostatní násilím. Změníme je, pokud začneme s nimi stavět krásné vztahy, plné svobody a citlivosti.

Ježíši, ve své svobodě se chci od tebe učit lásce. Souhlasíte, že půjdete se mnou?

XIV zastavení

JEŽÍŠOVO TĚLO JE POLOŽENO DO HROBU

Apoštolové se shromáždili k Ježíšovi a oznámili mu všecko, co činili a učili. Řekl jim: „Pojďte sami stranou na pusté místo a trochu si odpočiňte!“ Stále totiž přicházelo a odcházelo mnoho lidí, a neměli ani čas se najíst. Odjeli tedy lodí na pusté místo, aby byli sami. (Mk 6,30-32)

Odloučení a hrob znamenají být mimo vztahy. Odloučení je důležité. Často je to jediný způsob, jak zachránit vztahy. Stejně jako v případě apoštolů, kteří se plni dojmů a emocí, pravděpodobně také pyšní sami na sebe, vrátili z evangelizační mise. V důsledku toho jejich mysl byla více zaujata tím, co prožívali, než tím, kdo byl vedle nich a co se dělo, a tak jim Ježíš nabídl duchovní obnovu, aby se zklidnili a získali odstup od svých zážitků. Jak je to důležité pro budování vztahů - uklidnit se, získat odstup.

Tím spíš, když se vztah rozpadne, stane se s ním něco špatného. Jak moc to pak zaměstnává tvou mysl, jak tě to odděluje od ostatních. Obvykle máme v hlavě jen jedno velké "já", které se zabývá tím, co jsme ztratili, i když nám ztráta dává naději na něco lepšího.

Nejtěžší vztahy jsou ty, které jsou pro nás nejdůležitější: s rodinou, s přítelem a pravděpodobně i se šéfem v práci. Samozřejmě, že vždycky chceme, aby vše bylo jako dřív, tedy jako v dobách, kdy se nám dařilo, protože si obvykle raději pamatujeme jen ty chvíle.

Co když se to všechno zhroutí? Musíte vyhledávat odloučení, odstup a úlevu. Tak tomu bylo doposud, ale nemusí to tak pokračovat. Možná bude dobré i něco jiného. Musíte vymyslet alternativu. Je třeba mít jiné představy o životě. Otroctví ve vztazích není nikdy dobré. Láska je svoboda a citlivost.

Svobodu nezažívají ti, kteří jsou stále zaneprázdněni, protože nemají čas na to, aby si vytvořili odstup, aby si vytvořili jiné verze svého života. Otroctví zvyku je také vězením. Vztahy jsou plné svěžesti, naděje a změn. Zkostnatělé musí zemřít. Proto potřebujeme ústup.

Proto potřebuješ hodiny strávené na extrémní křížové cestě, o samotě a v rozjímání, dát si čas na přemýšlení a nevzrušovat se samotným úsilím. EKC není sport - je to čas pro hluboké ponoření se do vlastního života tělem i duší. Je to útočiště. Je to nutná samota, jako při umírání nebo smrti, ale na začátku nového života.

Tvoje EKC se blíží ke konci. Jste unavení? Jste vyčerpaní? To je také důležité. Ale především: měli jste čas přemýšlet? Přemýšleli jste o sobě? Máte nové nápady pro sebe a svůj život? Otevřeli jste se Bohu?

Z celého srdce tobě přeji hodně štěstí. Ne proto, aby tobě bylo lépe, ale abys byl lepší.

***Ježíši, je čas, abych šel. Začínám nový život. Pojdte se mnou. Amen.
Aleluja!***